

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanians
In The United States

VOL. LXX

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, June 10, 1983

Nr. 113

NIKARAGUOS KONSULAS NAMO NEBEGRIZTA

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUAŽIAVIMAS

Metinis Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas, kuriame bus sudaryta ir nauja valdyba, šaukiamas spalio 22 d. Lietuvių Tautiniuose namuose, esančiuose 6422 South Kedzie Avenue, Chicagoje. Centras ir skyriai jau tam pradeda ruoštis.

BAISIŲJŲ BIRŽELIO TRĖMŲ MINĖJIMAI

Amerikos Lietuvių Tarybos skyriai įvairiuose miestuose organizuoja didžiųjų birželio mėn. trėmimų minėjimą. Okupantai į Sibirą ir į kitas vergų darbų vietas yra išvežę daugiau kaip 300,000 lietuvių, kurių didelė daugybė ten žuvo.

Minėjimų proga renkami parašai po raštu JAV Kongreso nariams, siekiant, kad būtų užkirstas kelias naujiems okupantų kėslams savo įtartinais dokumentais ir liudijimais per Specialių tyrimų komisiją, įsteigtą dėl neleistinai kėsintų į kai kuriuos lietuvių imigrantus, jau gavusių JAV pilietybę.

Šioje srityje plačios iniciatyvos ėmėsi Cicero Lietuvių Tarybos skyrius, kuris ruošia minėjimą birželio 12 d. su kun. A. Trakio paskaita. Racione Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, ruošiantis minėjimą birželio 19 d., paskleidė meniška, su tautiniais ornamentais paruoštus kvietimus.

LATVIŲ PADEKA LIETUVIAMS

Laisvojo pasaulio latvių federacijos pirmininkas Olgerts Pavlovskis atsiuntė Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkui dr. K. Šidlauskui padėką už pareikštą užuojautą dėl JAV latvių sąjungos pirmininko J. Riekstins mirties.

Ir įvairiomis kitomis progomis Pasaulio latvių federacijos pirmininkas O. Pavlovskis paliko artimus ryšius su Amerikos Lietuvių Tarybos vadovybe.
(ALTO informacija)

— Prancūzų prezidentas Fr. Miterandas pareiškė, kad jis kontroliuoja kraštą ir policiją. Jis neleidžia triukšmaujantiems studentams ardyti tvarkos.

— Bombos sproginas Beirute daugiausia pakenkė šamano galerijai. Langu stiklai sukapojo labai vertingus paveikslus.

KALENDORĖLIS

Birželio 10: Margarita, Priemas, Vingė, Kantminas, Miklė, Bendis.

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:25.

Oras giedras, vakare gali lengvai pakrapnoti.

TRAUKINYS UŽKRITO ANT RUSŲ LAIVO

MASKVA, Rusija. — Ulyanovske geležinis laivas "Suvo-rov" trenkė į stulpą ir sugadino tiltą. Sukrėtimas labai smarkiai sujudino keleivius. Toje vietoje Volga yra apie 20 mylių pločio.

Bet šios nelaimės metu atsitiko kita nelaimė. Sov. Sąjungos geležinkeliai vartoja atsilikusią susisiekimo sistemą. Amerikoj ir Europoj sugedus tiltui, tuojau būtų įspėti traukiniai, kad jie sustotų arba labai sulėtintų greitį. Tuo tarpu Rusijoje šių įspėjimų dar nėra. Sovietų traukinys, vežęs keleivius, smuko pro apardytą geležinkelio liniją ir krito tiesiai ant "Suvo-rovo". Labai sunkiai susižeidė traukiniu važiuoję žmonės ir dar smarkiau pritrenkė laive buvusių keleivius. Žuvusių skaičius labai didelis, žymiai daugiau negu buvo laive.

SOVIETŲ ELGESYS NERODO NUOLAUDŲ

PARYŽIUS, Prancūzija. — Mes labai atidžiai sekame kiekvieną savaitę Sovietų valdžios pareiškimus, bet jų elgesys neduoda jokio pagrindo viršinių konferencijai, — susirinkusiems šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių nariams tarė George Shultz.

Prez. Reaganas mielu noru susitikti su Jurijum Andropovu, jei tas susitikimas bent kuo pakeistų dabartinę padėtį. Nėra prasmės viršūnėms susitikti, jeigu nebus sumažinama didelė dabartinė įtampa.

Niekam ne paslaptis, kad Nikaraguos klausimas negali taip ilgai tęstis. Visi žino, kad Nikaragua siunčia maištininkus į Salvadorą. Sandinistų vyriausybė neprispajista prie šio nusikaltimo. Ji paskelbė melagingą kaltinimą apie amerikiečių planą nu nuuodyti užsienio reikalų ministerį. Sekretorius neturėjo progos klausimo apsvastyti, o čia jau Nikaraguos konsulai išvyti iš JAV.

Sekretorius nori tartis iš sekretoriaus pareiksimų aiškiai matyti, kad visus, net ir labai sudėtingus klausimus, galima aptarti ir išsiaiškinti. Net ir nesutarus, verta palikti atdaras duris, kad būtų galima dar kartą suėti ir klausimus iš kitos pusės apsvastyti.

Sekretorius labai patenkintas šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių ramiais nuotakomis. Visi suprantą susidariusią padėtį. Jeigu negalima problemų išspręsti, tai reikia šaltai klausimus apsvastyti ir rasti bendrą kalbą. Tuo tarpu Sovietų Sąjunga nerodo noro susitarti.

— Beirute sprogo bomba, kai pro ją pravažiavo du tankai. Ji buvo įrengta automobilyje, stovėjusiame šalia didelės krautuvės. Sproginas išmušė visus apylinkės krautuvius ir gyvena-

Komunistai, bėgdami nuo vokiečių kariuomenės, suėmė visus Panevėžio gydytojus ir vietoje sušaudė. Gydytojo žmona, atpažinusi sušaudytą savo vyrą, gailiai verkia.

Izraelio parlamentas neleidžia atšaukti karių iš Libano

JEI IZRAELIO KARIAI PASITRAUKTŲ IŠ LIBANO,
TAI SIRIJA UŽIMTŲ VISĄ KRASTĄ

JERUZALĖ, Izraelis. — Dabiečių partijos pirmininkas Šimon Peres, kalbėdamas susirinkusiam Izraelio parlamentui, pasiūlė atšaukti visus Izraelio karius iš Libano.

Izraelio gynybos ministeris Mošė Arens pareiškė, kad Izraelis negali to daryti. Jeigu šiandien Izraelis atšauktų savo karius iš Libano, tai Sirijos ginkluotos pajėgos tuojau užimtų visą Libano teritoriją. Niekas Sirijos karių nesustabdytų. Libano kariuomenė yra bejėgė sustabdyti naujai apginkluotus Sirijos karius.

Kada kilo klausimas išardyti palestiniečių centrus Libane, tai Izraelio kariuomenės vadovybė tvirtino, kad visas reikalus užtrims dvi savaitės, o jau suėjo šie metai, — penktadienį priminė darbiečių pirmininkas.

Jam buvo priminta, kad Izraelio kariuomenės vadai gerokai pakeisti. Kurie žadėjo baigti išiveržimą į dvi savaites, tą jau nėra kariuomenės priešakyje.

Palestinas ir palestiniečių likimas. Tvirtinama, kad Libane dar tebėra 14.000 palestiniečių. Palestiniečių įtampa labai didelė. Bekos slėnyje jų tarpe įvyko susišaudymas dėl menkniekio. Izraeliui būtų patogiau, kad suirtų palestiniečių vienybė.

Viena aišku, Arafatas palestiniečiams daugiau nebevadovaus. Buvo kalbama, kad Arafatas buvo nukritęs į Rumuniją ir kitas valstybes, bet vargu ar tos kelionės Arafatui duos tiek naudos.

— Zenevoj Amerikos atstovas Edward L. Rowny ir Sovietų atstovas Aleksej Ginkurkov tariasi branduolinių ginklų mažinimo reikalais. Abu turi po kelis patarėjus.

POPIEZIUS GALI SUSITIKTI SU LESEK VALENSA

ROMA, Italija. — Vatikano sluoksniuose kalbama, kad popiežius Jonas Paulius II, besilankydamas Lenkijoje, gali susitikti su Lesek Valensa.

Praeitą mėnesį buvo pranešta, kad popiežius aplankys šešis didesnius Lenkijos miestus, bus Varšuvoje, bet nesutiks su premjeru gen. Jaruzelskiu. Tuo tarpu dabar jau oficialiai paskelbta, kad jie susitiks ir pasikeis nuomonėmis apie tarpautinę padėtį.

Susitikimas su Valensa popiežiui daug nerciskia. Valensa mažai ką gali popiežiui pasakyti, bet Valensa dar turi įtakos lenkų darbininkų tarpe. Valensa yra nuosirdus katalikas.

— Ketvirtadienį aukso uncija kainavo \$388.

Specialus ambasadorius Richard Stone šiandien bus Nikaraguojė ir tarsis su užsienio reikalų ministru Miguel D'Escoto.

PENKI KONSULAI SU ŠEIMOMIS IŠSKRIDO TREČIADIENĮ

UŽS. REIKALŲ MINISTERIS D'ESCOTO SUTIKO PRIIMTI
SPECIALŲ AMBASADORIŲ RICHARD STONE

NEW ORLEANS, La. — Nikaraguos konsulas New Orleans mieste atsisakė grįžti namo ir prašė JAV imigracijos viršininką, kad leistų jam ir visai jo šeimai pasilikti JAV-se.

Valstybės departamentas antadienį įsakė visų šešių Nikaraguos konsulatų tarnautojams trečiadienį išvažiuoti iš JAV.

Visi konsulai paskubomis pradėjo rengtis kelionei, bet New Orleans konsulas Agustin Alfaro, pasitaręs su savo žmona ir vaikais, nutarė nebegrįžti į Nikaragą, bet prašyti New Orleans imigracijos viršininką, kad leistų jam ir jo šeimai pasilikti Amerikoje.

Konsulas Alfaro jau gyveno Amerikoje dešimt metų, čia baigė mokslus, vedė, turi 8 metų dukrą ir 4 metų sūnų. Jis jau yra pripratus prie demokratinės Amerikos tvarkos ir yra įsitikinęs, kad demokratinė tvarka neša kraštui ir gyventojams gerbuvį. Tą jo įsitikinimą žino dabartinė sandinistų vyriausybė. Jeigu jis grįžtų į Managą, tai dabartinės vyriausybės pareigūnai veikiausiai jį tardytų ir galėtų teisti. Jis yra įsitikinęs, kad dabartinė vyriausybė šalin-tų jį iš dabartinių pareigų. Jeigu grįžtų su šeima į Nikaragą, tai liktų be darbo ir neturėtų progos leisti vaikams į geras mokyklas. Abu vaikai yra Amerikoje gimę, yra Amerikos piliečiai. Jis yra pasiryžęs daboti, kad jie turėtų galimybės baigti aukštesnius mokslus ir būti naudingi Amerikai.

Konsulas A. Alfaro, išėjęs iš imigracijos įstaigos, pranešė laukusiems laikraštininkams, kad jis nebegrįš į Nikaragą ir prašė imigracijos viršininką Edwin Chauvin Jr., kad leistų jam pasilikti Amerikoje. Viršininkas nieko jam neatsakęs, tik tai pastebėjęs, kad jis prašymą pranešęs savo viršininkams, o kai gaus atsakymą, tai tuojau pranešias Alfaro šeimai.

MIAMI, Fla. — Penki Nikaraguos konsulai su savo šeimomis suvažiavo į Miami, sulū keleivinį lėktuvą ir 4 val. po išskrido į Nikaragą.

Nicaraguos prekyba su JAV yra žymiai didesnė, negu su vietų Sga ir visomis kitomis munistinėmis valstybėmis k sudėjus.

MANAGUA, Nikaragua. Amerikos lėktuvas pasiekė Managą vėl vakarą. Aerodromą atskridusius konsulus pas 2,000 žmonių minia. Visi k sinėjo, kodėl konsulai išmes Amerikos.

Užsienio reikalų ministras D'Escoto pareiškė, kad jis ims specialų ambasadorių Richard Stone, kai jis penktadienį atskris į Managą.

BEIRUTAS, Libanas. — ruto centre trečiadienį sprogo stipri bomba, kai Izraelio kas pamažu slinko į Beirut tinę dalį. Galinga bomba iš anksto padėta ir taip u tyta, kad sprogtų, kai prie priartės naujas Izraelio tai mūšiuose dar nedalyvaves.

Bomba užmušė du Izraelio karius, kurie negyvi krito v Bombos sproginas buvo smarkus, kad jis sužeidė d Izraelio karių, buvusių ap kėje. Be to, sproginas su sužeidė penkis civilius, tu tu buvusius toje senam dalyje. Negyvus karius izra užsidėjo ant kito tanko ir vežė, o sužeistuosius į ligonines.

— Pirmieji pranešimai kad Margaret Thatcher gal mėt daugumą britų parla ir valdyti kraštą dar pen metus.

— Kai mes sustiprinsim apjėgumą, tai bus lengviau bėti su rusais, — Paryžiu reiskė sekretorius Shultz.

SOCIALISTŲ INTERNACIONALO KONGRESAS

PAREISKĖ SOLIDARUMĄ SU DEMOKRATINIŲ SAJŪDŽIU RYTŲ EUROPOJE

(Tęsinys)

Kraštas, kuris valstybės konstitucijoje ir tarptautinėmis sutartimis garantuoja visas pilietines teises, bet tuo pat metu uždarė visas laisvas profesines sąjungas ir daugumą draugijų, įsteigiant vieton jų fiktyvias profesines sąjungas, veikiančias tik paskirtoje įmonėje, ir paklusnias vienai politinei partijai.

Kraštas, kuris neseniai paskelbė "karo stovio panaikinimą", o tikrumoje kaskart įveda vis naujus įstatymus, kurie dar labiau padidina karo stovio represijas.

Tai — trumpai kalbant — šių dienų Lenkijos, kurią valdo karinė džiunta, vaizdas.

Brangūs draugai, daug čia kalbėjome apie saugumo įvairius aspektus, nusiginklavimą ir t. t. Lenkijoje esanti padėtis taip pat gresia taikai. Jeigu grėsė pasauliui kyla iš įtempimo santykiuose tarp dviejų didžiųjų valstybių, tai esama pavojų ir iš vidinių neramumų paskirose valstybėse. Negalima kalbėti apie taiką pasaulyje, jeigu kuriame nors krašte, kaip pavyksta Lenkijoje, kur ruošiami manevrai, dalyvaujant 100 tūkstančių svetimos kariuomenės, siekiant įvairių baimę gyventojams, o pirmoje eilėje "Solidarumo" dešimčiai milijonų narių.

Daug geros valios žmonių pasaulyje, kaip ir daug vyriausybų, bijo sovietų agresijos Lenkijoje, nes tas galėtų būti naujo karo pradžia.

Brangūs draugai, nebijokite! Tokios agresijos nereikia. Turite suprasti, kad sovietų kariuomenė jau yra Lenkijoje, kaip ir kituose Rytų Europos kraštuose. Ji ten yra jau 35 metai, nuo antrojo pasaulinio karo paba-

gos.

Juk Lenkijos žemėje, Legnicos mieste, netoli Wroclawo, randasi Varšuvos pakto vyriausioji būstinė ir stambus sovietų karinis vienetas, o daugelyje Lenkijos vaivadijų stovi lenkų tautai priešiškos rusų divizijos.

Negalima kalbėti apie taiką Europoje.

— nepanaikinus karo stovio Lenkijoje,

— nepaleidus tūkstančių politinių kalinių, be jokio pagrindo nuėmė, ar tardomų,

— negrąžinus teisių veikti "Solidarumui" ir kitoms draugijoms.

Lenkai yra gerai išsamiškę savo kovos tikslą: ji bus vedama iki bus įgyvendinta "Solidarumo" programa. Būdami realūs, esame priversti prisitaikyti prie mūsų krašto geopolitinių sąlygų, bet būdami socialistai, reikalaujame:

— grąžinti iškovotas pluralistinius santykius politiniame ir visuomeniniame gyvenime, o ypačingai — profesinėse sąjungose,

— grąžinti valdžios garantuojamas piliečių demokratines teises, kokias turi visų teisę gerbiančių valstybių piliečiai.

Lenkijos jaunoji karta, pergyvenusi metus laisvėje, to neužmirš visą savo gyvenimą ir nenustos kovojusi dėl laisvės.

Didelę pagalbą tai mūsų kovai teikia laisvojo pasaulio viešosios opinijos parama. Kiekvienas kongresas ir kiekviena konferencija mums rodo, kad protestai prieš karo diktatūrą ir represijas dar nesustojo.

Socialistinių sąjūdžių istorija žino daug pavyzdžių, kur buvo laimėta prieš diktatūras. Naujais pavyzdžiais yra Ispanija ir Portugalija, du kraštai, kurie de-

ka jų pagalba vedė eilę metų kovą ir laimėjo.

Leiskite pareikšti ištikinimą, brangūs draugai, man kartu su visais Rytų ir Vid. Europos delegacijų nariais, kad gavę tokią paramą, kokią gauna iš jės Lotynų Amerikos ir Afrikos tautos, mes būsimės tikri, kad netolimoje ateityje, istorija įrašys mūsų kraštus į laisvųjų tautų sąrašą. — baigė kalbą Rytų Europos socialistų delegatas.

Po visų gražių kalbų ir ilgų diskusijų, šis kongresas priėmė taip vadinamą "Albafeiros Manifestą", keletą rezoliucijų ir išrinko naują prezidentą.

Albufeiros Manifestas yra bendroji kongreso rezoliucija, kuri apima visus kongrese svarstytus klausimus. Tai yra ilgokas dokumentas, prasidedantis žodžiais: "Tai yra didžiųjų baimių ir didžiųjų vilčių laikai".

Rytų Europos klausimu Manifeste pasakyta:

"Didelį rūpestį mums kelia tebesitęsiantis žmogaus teisių laužymas. Mums kelia susirūpinimą veiksmas, kurie prieštarauja Helsinkio konferencijos Baigiamojai akto punktui apie "visų žmonių ir idėjų laisvą cirkuliaciją". Mes turime ypatingai pažymėti tebesitęsiantį Lenkijos darbininkams pagrindinių teisių paneigimą, ir sveikiname "Solidarnosc" lyderių parodytą drąsą. Mes, aišku, solidarizuojame su visais demokratiniams sąjūdžiais, kaip "Solidarumas", Rytų Europoje, kovojančiais dėl pagrindinių laisvių, įskaitant profsąjungų teises, dėl religijos laisvės ir tautinių mažumų teisių, kurios yra ypatingai svaržios sov. Sąjungoje ir Rumunijoje.

Iš tikrųjų mes tikime, jog mūsų pastangos nusiginklavimo ir atoslūgio srityje sudaryti palankesnes sąlygas tiems sąjūdžiams. Nors mes netikime "sąryši", turime pažymėti, jog jeigu nebus tikro pagerėjimo Lenkijoje, tas neigiamai atsi-

Artinasi 23-čias Gintaro balius

1961 m. Chicago Lietuvos Moterų klubo narės, paskatinusios gerb. J. Daužvardienės, pirmajame Gintaro baliuje pristatė visuomenei 6 jaunas lietuvaites. Nors debiutančių pristatymai buvo ruošiami ir kitų grupių, Gintaro balius skyrėsi nuo jų lietuviškos muzikos, tautinių šokių bei gintaro ir trispalvių gėlių puokščių įpynimu į šį elegantiską parengimą. Chicago Istorijos Draugija savo leidinyje Gintaro balių pavadino pačiu įžymiausiu renginiu Chicagoje.

Šįmet jau 23-čia grupė lietuvių kilmės gintarėlių kruopščiai ruošiasi momentui, kada birželio 25 d. Conrad Hilton viešbučio didžiulėje salėje giliu reveransu jos lenksis prieš mitylę, tėvelį ir visus svečius. Štai šių metų debiutantės:

Gintarėlė JACQUELINE ANN MALUSKAITE, Genovaitės ir Jono Malušų dukra, Palos Park, Ill., šįmet baigia Carl Sandburg aukštesniąją mokyklą. Priklauso prancūzų kalbos ir šokio klubams bei yra Orchestis šokio klubo pirmininkė. Įtraukta į garbės studentų sąrašą, laimėjusi dviejų lošėjų greitojo tinklinio turnyrą. Studijuoja prancūzų ir lietuvių kalbas; lankė Lemont lituanistinę mokyklą. Priklauso Lietuvos Vėjų tautinių šokių grupei. Mėgsta piešti, skambinti pianinu bei sudaryti šokio choreografiją. Atstovavo savo rajoną šokio choreografijos varžybose Illinois valstijoje. Rudenį pradės lankyti De Paul universitetą, kur pasirinko viešbučių administravimo studijas.

lieps į santykių tarp Rytų ir Vakarų Europos klimatą".

S. I. prezidento rinkimuose Willy Brandt buvo perrinktas S. I. prezidentu. Vieton atsistatydinusio general. sekretoriaus Bernt Carlsson, išrinktas suomis Pentti Vaeenaenen. Priešamų garbės pirmininku išrinktas naujuoju garbės pirmininku Bruno Kalnins, Latvijos socialdemokratų partijos ilgametis pirmininkas.

Paskutinė kongreso diena pa-

sibaigė tragiškai: PLO teroristas nušovė kongreso svečią — palestiniečių edelegatą dr. Isam Sartaw.

Kongreso proga suvažiavę Rytų ir Vid. Europos socialistų partijų delegatai, balandžio 8 d. Albufeiros buvo susirinkę savo konferencijai, kurioje aptarė kai kuriuos klausimus. Tačiau jokio formalus nutarimo nebuvo padaryta, nes konferencija nebuvo iš anksto paskelbta ir tarp suvažiavusių truko kai kurių kraštų delegatų.

J. V.

VACLOVAS BIRŽISKA

LIETUVIŠKOSIOS KNYGOS KELIAS

(Iš V. Biržiskos raštų)

(Tęsinys)

Nors per visą XIX amžių vietinė knyga ir išlaiko savo senąjį, grynai religinį pobūdį, tačiau ilgainiui ir čia atsiranda naujų literatūrinių pajėgų, kurios kiek galėdamos bando kurti savo kūrinius ir darbus spausdinti. Anksčiau išliko Vydūnas-Vilius Storasta, ilgainiui viręs vienu stambiausių visos Lietuvos rašytojų, o taip pat ir eilė kitų, išėjusių iš kaimo ir išmėlususių savo plunksnas daugiausia tame pačiame "Kaimyne". Ju tarpe atsirado ir beletristų (M. Hofmanas), poetų (P. Bajoraitis), kultūros istorikų (Anas Bruožis) ir kt. Jie jau prieš Pirmąjį Pasaulinį karą bandė vietinę knygą pakreipti nauja vaga, tačiau patys vieni to negalėjo pastiekti. O Lietuvai žengus į nepriklausomybės kelią, jau ir reikalo nebuvo, nes jos knygos ilgainiui pasidarė prieinamos visiems, ir tie Maž. Lietuvos rašytojai daugiausia ir įsijungė į bendrąjį darbą.

Nepriklausomoje Lietuvoje atsikūrus visai lietuviškai spaudai, tiek periodinei tiek ir neperiodinei, atsiradė naujas, platus kelias į tautą. Bet pradžioje ir čia būta tam tikrų kliūčių. Lenkams okupavus Vilnių ir čia sukūrus žiaurų policinį režimą, dėl nuolatinių lenkų cenzūros ir administracinių persekiojimų, Vilniaus lietuvių spauda ne tik negatavo savo Pirmojo Pasaulinio karo metu nustotos reikšmės vietai Lietuvai, bet ir šiaip vietos reikalams tik dideliu vargu pavykdavo leisti nuolatius sustabdomus laikraščius ir tarpais išspausdinti vieną kitą knygą. Ir tik į lenkų okupacijos pabaigą šioje srityje didžiausią energiją įtempimo pavykdavo lietuvišką knygą šiek tiek pastūmeti pirmyn.

Tuo tarpu vėrtes laikinąja Lietuvos sostine Kaunas pradžioje visai nebuvo paruoštas tiems uždaviniais, kurie jam buvo nuo pat pradžios pastatyti visose valstybinio darbo srityse ir ypač kultūros svizietimo darbe. Kny-

PADĖKA

Atjausdami mano liūdnas vientvės dienas, š.m. birželio mėn. 4 d. Šaulių namuose surengė mano 75 metų gimtadienio paminėjimą.

Nuosirdus sauliskasis AČIU rengėjoms — šaulėms: Kazei Brazienei, Rasai Tolis, Monikai Gudaitienei, Marijai Sadukienei, Sofijai Tamulevičiūtei (Ferro) ir Alfonsui Paukštei.

Nuosirdžiai dėkoju visiems dalyvavusiems taip reikšmingoje mano gyvenimo suaktyje.

Taip pat dėkoju už sveikinimo atvirutę, kurią pasirašė visi dalyvavusieji.

JUOZAS PETRAUSKAS

gy spausdinimą stabdydavo ir valai sudarė sau rimtą vargą ne tik Lietuvoje, bet ir įvairių užsienio specialistų tarpe. Dar pirmaisiais nepriklausomybės metais per metus buvo spausdinama tik apie tris simtus spausdinių (be periodikos). Tačiau iš metų į metus tas skaičius sistemingai augo, ir po kiek laiko pasiekė ir tūkstantį per metus, o 1939 m. ir 1200 knygų. Tuo metu bendras 1919—1939 m. išspausdintų knygų (taip pat neįskaitant periodiką) skaičius pasiekė daugiau kaip 10,000 pozicijų, kas sudarė ne mažiau, kaip 70% visų lietuviškų knygų, išspausdintų ne tik Lietuvoje, bet ir svetur nuo pat 1917 m., kada pasirodė pirmoji lietuviška knyga.

(Būs daugiau)

VAIRAVIMO PAMOKOS

Poniutė Skrabalienė pradėjo imti vairavimo pamokas ir keletą valandų pavaziavusi paklausė ją lydinčio palydovo:

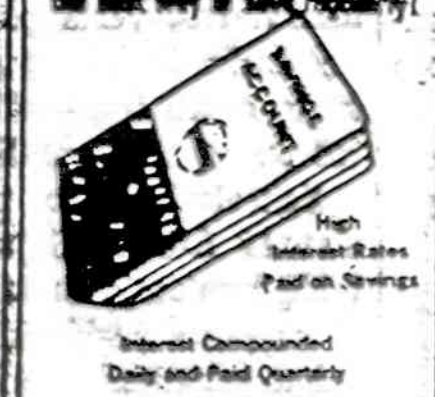
- Kiek man dar trūksta, kol galėsiu savistoviai vairuoti?
- Dar trijų, atsakė instruktorius.
- Jūs manote, trijų valandų?
- Ne, dar trijų automobilių!

ENERGY WISE

Change the oil and filters every 3,000 to 5,000 miles to avoid wasting gasoline. Don't be a Born Loser!

PASSBOOK SAVINGS

HOME financing

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD - CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanavskas, Pres. Tel.: 847-7747
Hours: Mon., Tue., Fri., 9-4 Thurs. 9-3 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SINCE 1905

Cold war.

It was bad enough we had to fight the British for our freedom. But on top of that, we had to fight the weather, too.

Because winter at Valley Forge meant snow, ice, and freezing temperatures. All serious enemies to a makeshift army without proper clothing, nearly enough food, and short on ammunition.

It was an army long on courage, but short on money.

And then the money came.

Some \$27,000,000 from the pockets of new Americans.

That's how people took stock.

Take stock in America.

200 years of American history.

In America back then, and you know how the money turned out.

Nowadays, people are still helping America stay strong and self-sufficient. And they're helping themselves to safe, dependable savings. By taking stock in America with the Payroll Savings Plan.

Buy United States Savings Bonds. They won't leave you out in the cold.

How to Buy Bonds: Buy 10 bonds each month for \$10.00. You can buy bonds at any time. You can buy bonds at any time. You can buy bonds at any time.

Kristijono Donelaičio mokyklos mokinių išleistuvės

Š. m. birželio 4 d. McKinley likti gera lietuvaite. mokyklos patalpose įvyko Kristijono Donelaičio Pradinės Aukštesniosios Lituanistinės mokyklos 1982-1983 mokslo metų užbaigimo šventė — išleistuvės.

Išleistuvės atidarė ir pravedė mokytoja Kūčienė. Pasveikinus svečius ir spaudos atstovus, paprašė baigusius pradinę ir aukštesniąją mokyklą mokinius įgyti ir salę. Marsui įėjant, išpuodingai ir salę įvygiavo baigę pradžios mokyklą mokiniai ir asistentai — abiturantai Sugie, doti Amerikos ir Lietuvos himnai. Mokiniai, kurie baigė penketukais ir pasižymėjo moksle gavo pagyrimo lapus, o pradžios mokyklą baigusieji gavo ir po knygute, Danutės Bindokienės redaguota, "Angelių sniegas".

Šiais metais pradinę mokyklą baigė šie mokiniai: Balzaraitė Inga, Bilutė Raminta, Brzaitis Dainius, Buntinas Linas, Gilydytė Gita, Izokaitis Andrius, Jurkutė Elytė, Kabliauskaitė Andrija, Kisielius Gilius, Macėnaitė Valda, Rudaitytė Milda, Sabaliauskaitė Galė, Skopaitė Brigita, Šimaitytė Diana, Tamulis Aleksandras, Tūjūnėlis Marius, Vasiliauskas Paulius ir Vižintaitė Lydiya.

Dalyvaujant direktoriui šios klases vedėjai ir Tėvų komiteto pirmininkei, po vieną į sceną buvo iškviesti baigę aukštesniąją mokyklą abiturantai: Baršketis Aldis, Blyskis Arvydas, Brazdžiūnaitė Kristina, Buntinaitė Rasa, Ciba Saulius, Didžbalytė Dana, Eriugis Andrius, Gudis Sigitas, Kirvaitis Romas, Maleiškaitė Dalia, Matonytė Renata, Noreikis Rimantas, Paulikas Tomas, Puodžiūnas Viktoras, Ramanauskaitė Renata, Reklaitis Povilas, Savaitė Audronė, Saulius Vytautas, Stankus Andrius, Sturonaite Beatrice, Tamulis Andrius, Vaiciulaitytė Ilona, Valaitis Andrius ir Vitaitė Alida. Visiems šiems buvo iškviesti mokyklos baigimo atestatai ir dar po knygą — Stasio Santvaro "Rubajatai" ir Antano Kučio "Amerikos lietuvių istorija". Knygas dovanojo Juozas Kapočius, iš Bostono.

Su baigusiais aukštesniąją mokyklą gražiai atsisveikino jų mokytoja Danutė Bindokienė. Baigusieji mokyklą Dana Didžbalytė jautriai kalbėjo širdingai dėkojo mokytojams ir auklėtojams už suteiktas žinias, ir žadėjo

Sveikino: vyskupas Vincencas Brizgys, linkėdamas baigusiesiems mokyklą išlaikyti savo kultūrą ir savo kalbą. Tikisi, kad šie abiturantai sulauks laisvės ir nepriklausomos Lietuvos.

Jonas Kavaliūnas sveikino pranešė, kad Amerikoje lituanistinės mokyklos lauko 52,000 mokinių. Kunigas Ansas Trakis, prašė nepamiršti lietuvių ištremtųjų į Sibiro taigas ir Lietuvai tėvynei paaukojusius savo gyvybes. Renate Marchertienė, kaip Tėvų komiteto pirmininkė, linkėjo šviesių ir laimingų dienų. Mokyklos direktorius Julius Sirka prašė nepamiršti Lietuvos vargų, rūpintis jos ateitimi ir tapti Lietuvos ambasadoriais.

Į sceną buvo iškviesti Aukštesniosios, vėliau ir Žemesniosios mokyklos mokytojai, kuriems Tėvų komiteto pirmininkė prisegė po raudoną gėlę. Šioje mokykloje mokėsi 207 mokiniai; dėsė 22 mokytojai.

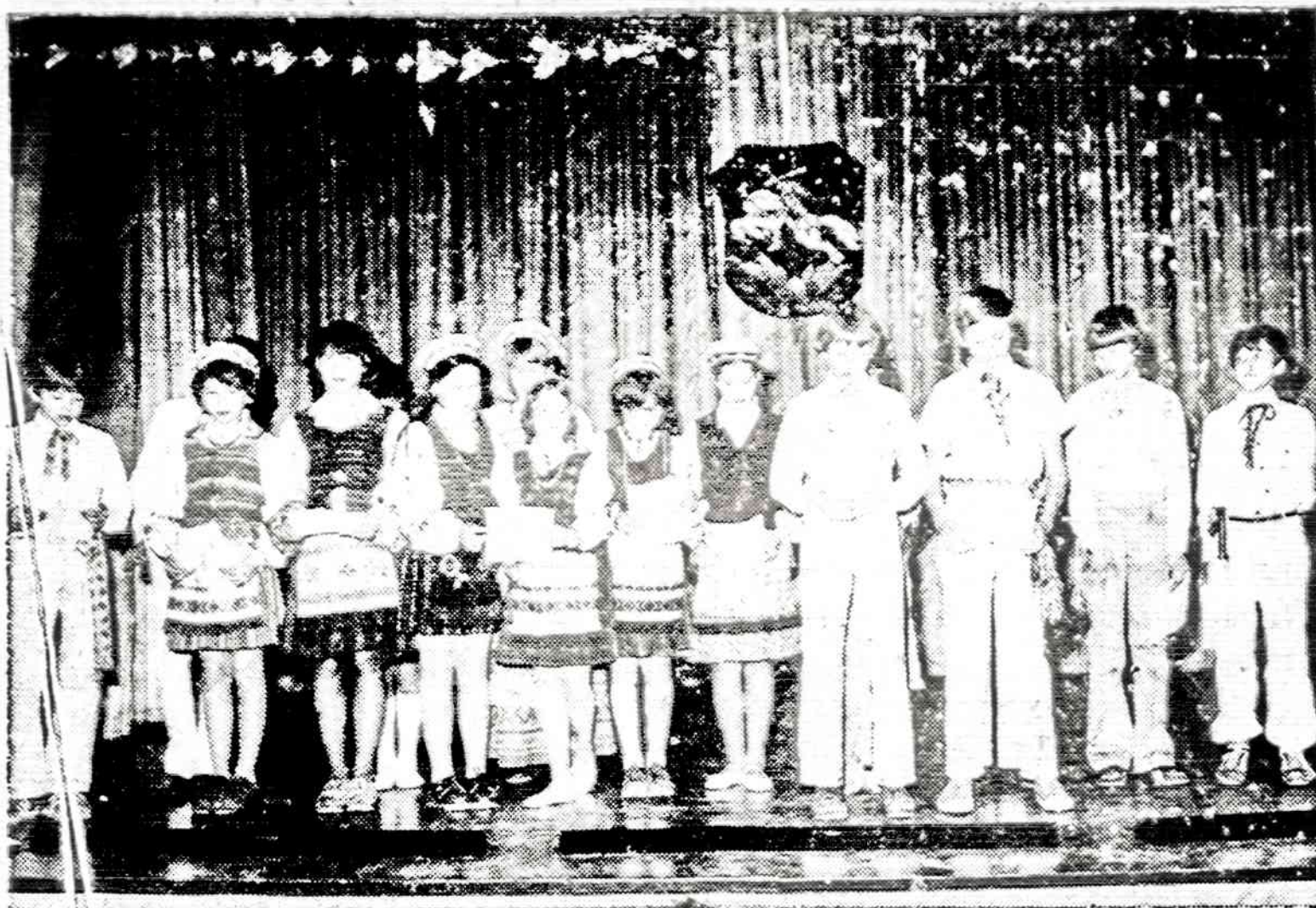
Ateinantiems metams Tėvų komiteto pirmininku išrinktas Jonas Variakojis.

Šimtent išleista jau 17-ta abiturientų laida.

Mažesnieji mokinukai irgi turėjo išleisti savo leidinėlį "Pirmieji žingsniai".

Meninė dalis

Tautinių šokių "Žvejų polka" pasako VI skyriaus mokiniai, o "Malūnėlių" — VIII kl. mokiniai. Mokytojai Vytautai Gutauskui diriguojant, akordionistams — Lidijai Šleterytei, Arūnui Polikaitiui ir Viktorui Puodžiūnui šokiams ir dainoms pritariant, sudainavo liaudies dainą "Ganiavau karves", Giedros Gudauskienės — "Gegutę", Kazio Žižiūno — "Šlama silko vėjas" ir Jonu Zdaniaus "Su mokslu ir ryto-

Kristijono Donelaičio mokyklos mokiniai

Sovietų Sąjungoje lietuvius kankina psichiatrinės ligoninės

Š. m. kovo 8 d. Tarptautinė Amnestija (Amnesty International) išleido savo trečią pranešimą apie "psichiatrijos piktą naudojimą prieš politinius ir sąžinės kalinius. Jame rašoma, kad nuo 1977 m. kai Pasaulinė Psichiatrų Sąjunga (WPA) pasmerkė tokį piktą naudojimą, Sovietų Sąjungoje ir psichiatrinės ligoninės buvo priversta uždaryti 110 asmenų. Sovietinės direktivės apie "visuomeniniai pavojingumą ir psichiniai nesveikumą" asmenų uždarymą į psichiatrinės uzsienio psichiatrų griežtai kritikuojamos dėl medicininių precizijos stokos; direktyvose taip pat nenurodyta, kaip reikia suprasti "pavojingumą visuomenei". Sovietiniai pareigūnai nuolat prasišaukia su savo valdžios nuostatais apie tokių asmenų uždarymo procedūrą. O nagrinėjami politinės bylos, sovietiniai teismai beveik visada priima ne tik psichiatrinės komisijos išvadas, bet ir jos rekomendacijas.

Amnesty International pranešimą.

Dainavo visi mokyklos mokiniai. Meninę dalį paruošė mokytojai: Audra Aleknaite, Dalia Bilalysytė, Rūta Koncienė, Darius Polikaitis ir Vytautas Gutauskas.

Didelės dėkmes šiai mokyklai ir mokytojams.

Stasys Juškevičius

šime paminėti šie lietuviai: Zita Kirsnauskaitė, Dr. Algirdas Statkevičius, Voldemaras Karoliūnas (Kavaliūnas?) ir Arvydas Čekanaavičius. Apie pirmąsias du rašoma: "Sekantys patvirtina, kad už ką prievarta uždaroma į psichiatrinę... nusiskundimas aukštesiems pareigūnams apie jos cehroniško nefrito (inkstų ligos) gydymo lygį (Z. Kirsnauskaitė, 1978). Įsijungimas į neoficialią... Helsinkio grupę (lietuvių psichiatras dr. Algirdas Statkevičius).

Apie Karoliūną (Kavaliūną?) pranešime skaitome: "Psichiatrai vertė Sovietų sąžinės kalinius atsakyti savo įsitikinimų, tai buvo sąlyga jų paleidimui". 1979 m. pradžioje, daktarai pažadėjo perkelti Voldemarą Karoliūną iš Černiachovsko specialios psichiatrinės į reguliarią psichiatrinę. Tačiau jis nebuvo perkeltas. Daktarai pareiškė giminėms, kad jie nepatenkinti jo elgesiu, nes jis, lietuvis katalikas "nuolat melsiasi ir sako, kad jis gyvens taip, kaip Dievas nori".

Arvydas Čekanaavičius taip aprašomas: "Nuo 1977 m. Sovietų Sąjungoje taip pat buvo nubausiti ir kiti asmenys, iškėlę viešumon sovietinės psichiatrijos naudojimą politiniams tikslams. Jų tarpe yra psichiatrinio piktą naudojimo aukos, jas paleidus, pranešusios (Sovietų Sąjungoje veikiančiam neoficialiam) ko-

mitetui apie jų traktavimą. Pvz., 31 m. amžiaus lietuvis, medicinos studentas, Arvydas Čekanaavičius, paleistas iš psichiatrinės, kur jis praleido šešerius metus, 1979 m. balandžio mėn. parašė laišką minėtajam komitetui. Jis buvo pirmą sykį areštuotas 1973 m., po kratos jo bute, kurios metu buvo konfiskuoti jo eilraščiai ir magnetinės juostos užrašytos užsienio radijo laidos. Vos tik parašęs laišką, 1979 m. birželio mėn. jis vėl buvo uždarytas psichiatrinę, kur jam buvo švirkščiami stiprūs neuroleptiniai vaistai. Čekanaavičius buvo paleistas rugpjūčio mėn., bet netrukus buvo vėl areštuotas už tai, kad "prieš asuonečius metus įsivedė telefoną svetimu vardu". Dabar jis neribotam laikui uždarytas į specialią psichiatrinę Černiachovsko miestą.

Š. m. vasario mėnesį, kai Amnestija International pranešimas buvo išsiųstas šios organizacijos nariams, sovietų psichiatrai išstojo iš Pasaulinės Psichiatrų Sąjungos (WPA). Spėjama, kad Sovietų valdžia tuomet norėjo užbėgti už akių liepos mėnesį įvyksiančiam WPA suvažiavimui Vienoje, kurio metu buvo rengiamasi Sovietus oficialiai pašalinti iš Sąjungos.

The Christian Science Monitor (1983.III.16) cituoja vieną sovietinės psichiatrijos piktą naudojimą žinovą, Itakos universiteto profesorių Harvey Fire-side, kurio nuomone "psichiatrinė kalinių Sovietų Sąjungoje daugiau, negu Amnestija International nurodomi 313 asmenų. Jo duomenimis, apie 1000 asmenų

kalinami specialiose psichiatrinėse, o dar 10,000 "žmoniškėse" reguliariose psichiatrinėse ligoninėse. (E)

— Argentinos karinė valdžia paskelbė dokumentą, kuriuo teroristiniams veiksmais kaltinami peronistų partijos nariai ir žmogaus teisių aktyvistai. Žinomi Argentinos politikai mano, kad vėl gali pasikartoti opozicijos persekiojimai ir žmonių "dingimai". Neseniai aštuonios žmogaus teisių organizacijos suruošė protesto demonstraciją prieš balandžio mėn. vyriausybės paskelbtą oficialų pareiškimą dėl "dingusių" žmonių.

— Garsus čekoslovakų imtynininkas M. Vanek gegužės mėn. pabigoje pasiprašė polinio prieglobsčio Vak. Vokietijoje.

— Teherano radijas pranešė, kad Sovietų Sąjunga liepė išsikraustyti iš Maskvos trims Iran diplomatams.

— Sovietų kariuomenės vadovybė skelbia knygą, kuri priemen, kad armija nėra pasiruošusi, neturi naujų ginklų ir negalima ja pasitikėti.

— Britų karo lėktuvų lakūnas Atlante pateko bėdon ir buvo priverstas nusileisti ispanų prekybos laivo paviršiuje. Jam padėjo nusileisti jūreiviai.

PAPŪGA

Anglių išvežiotojas, pravažiuodamas pro vienos namus, girdi pro langą šaukiant: "Prašu atvežti toną anglių!"

Jis netrukus atvežė. — Ką tai reiškia? — klausia labai nustebęs šeimininkas. — Kaip tai ką reiškia? — nesuprato anglių vežigą. — Tamsta gi pro langą prisaukai, kad atvežčiau toną anglių! — Tai vėl ta parka papūga bus paprovijusi! — supyko šeimininkas ir sugavęs labai nemandagiai sviedė ją po lovą.

Katinas tai pamatęs, pamano, kad dabar jam proga ir šoko po lovą papūgos stverti. Ta mandama, kad šeimininkas ir katiną paskui ją sviedė po lovą, paklausė katinas: — Ar tu irgi užsakei toną anglių?

GERAS ISROKAVIMAS

Yra tokia visuomenės nuomonė, kad niekas negali prilygti žydų apskurimui biznyje. Bet vienas toks atsirado!

Kartą keliauja pėsčias vienas žmogus ir prisiveja žydą. Prisivejęs jį jam ir sako:

— Paskolink man vieną dolerį, o aš tau už tai duosiu užstatą mano palatą, kuri artimiausioje ateity išpirstu.

Žydas paskolino dolerį ir paėmė palatą užstatui.

Vakarop, kai abu pasiekė miestą, keleivis atiduoda žydui dolerį ir atsiima savo palatą sakdamas:

— Gerai, kad tu mano palatą iki čia atnešei; jis man buvo persunkus tempti. — Ką darytum, jei išloštum 100,000 zlotų? — Pirkčiau automobilį. — O už likusią sumą? — Benzina.

SUSIVINIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 97 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmoko daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA nieško pelno, nariams patarnauja tik sąvialpos pagrindu. Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivinijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdrauda: už \$1,000 apdraudęs sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės kuopų veikėjus, jie jums mielai pagelbės ir SLA įrašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30th St., New York, N.Y. 10001

Tel. (212) 563-2210

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA, lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1854 m. metraščių. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vins Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macdono, P. Joniko, V. Stankos, J. Rūkščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Mellans straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varnaičios paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkšos aprašas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu ir laukotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVIAKASIS PAMARTIS, Henriko Tomo-Tamalauskio įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabalgoje duodama rityvardžių pavadinimų ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūšių žemėlapis. Kaina \$4.

● KĄ LAUMĖS LAMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsiminimai ir mintys apie šeimą ir vietą neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik m. Giorgio Jalinako knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti Kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapiai, kainuoja \$4.

● NAITIKINĖS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaškaitės vertimas. 208 pusl. knygoje yra 40 samojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos parduoda Naujienos, 1789 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakiusi patys, pildant šią formą, paimsite iš mūsų.

GIFT PARCELS TO LITHUANIA

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

Maistas iš Europos sandėlių.

MARIJA NOREIKIENE

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2601 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

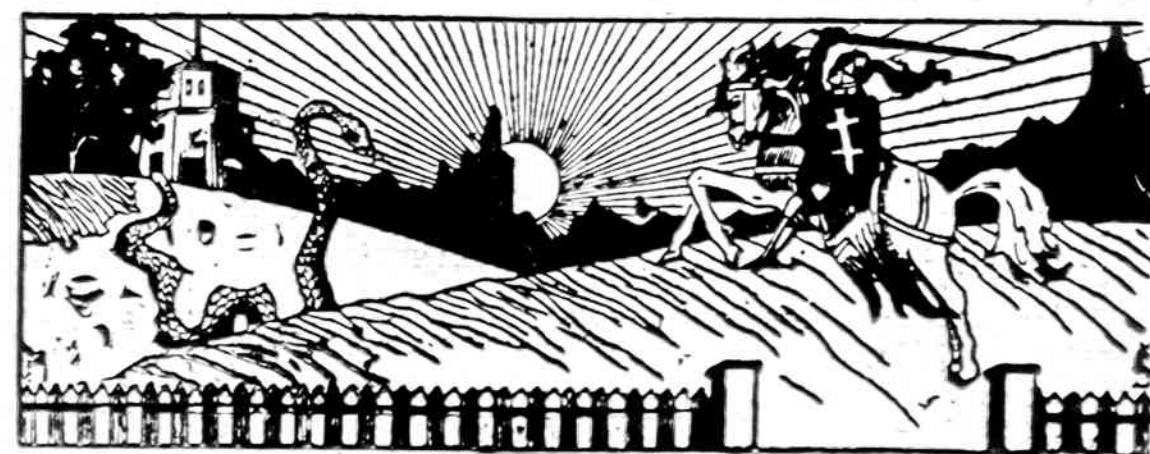
Atdara šiokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Inž. LIUDAS MIKŠYS, 50 metų studijavęs, kaip

IS PRAEITIES UKANŲ ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunim ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslūs vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai, Paltas \$2.

NAUJIENOS

1789 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily, Except Sunday, Monday and Holidays
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.

1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608 Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS 37494000

As of January 1, 1980
Subscription Rates:

Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

metams \$40.00
pusei metų \$22.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$4.00

Kanadoje:
metams \$45.00
pusei metų \$24.00
vienam mėnesiui \$5.00

Užsienioose:
metams \$48.00
pusei metų \$26.00

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiesčiuose:

metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmadienius ir šventadienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigus reikia atsiųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Karys mūšio lauke negalvoja būti karo vadu.

Dirva gegužės mėnesio 19 dienos laidoje, vedamojo vietoje, atspausdino vieno jos j. skaitytojo balsą, pavadintą "Mes ir mūsų Dirva". Pradžioje prisimena lietuvių suskilimą, susiformavimą dviejų politikos priešų blokų ir suskilimą spaudos. Redaktoriumi pataria, nors ir pats suabejoja, ar tai bus įmanoma, išlaikyti tarp tų dviejų besipriešinančių vidurio liniją.

Atrodo, kad minėtojo Dirvos skaitytojo balsas netiek yra nukreiptas dėl lietuvių suskilimo, o išskirtinai Naujienu dienraščio ir A. Svilonio adresu. Jis juos kaltina, kam jie iš laikraščių rašinių ištraukia tik negatyvias puses ir tai tokias, kurias jiems patinka. Juk tai nusikaltimas, nes nesiskaitoma su straipsnį rašiusio autoriaus žurnalistine filosofija. Tik keista, kad jis savęs nekaltina ir, matyt, nemano, kad jis taip pat nesiskaito su žurnalistine filosofija, kai jis cituoja iš Naujienu ištraukas, neatsiklauses jų redaktoriaus. Tik nusikalsta taip darydami, Naujienu ir A. Svilonis, o ne jis, Dirvos skaitytojas. Reikia, quod licet Jovi, non licet bovi.

Minėtasai Dirvos skaitytojas teisingai Dirvą, girdi, ji nėra pasimetusi. Nemanau, kad yra tokių, kurie matytų ją, kaip tokią, pasimetusią. Bet jis negali nuneigti, kad kartais kai kurie jos reporteriai nepasimeta. Tą ir jis patvirtina, kad yra toks, kuris rašo tik tai, kas jo galvai tinka. Reikia, jam nerūpi objektyviai pateikti faktus, bet taip, kas jo galvai tinka.

Šias pastabas skiriu Dirvos skaitytojui, kuriomis noriu pasisakyti iš esmės dėl jo Sviloniui daromų priekaištų. Atrodo, kad ir jis stovi atokiau ir stebi abiejų suskilusių frontų gerąsias ir blogąsias puses. Ir jis pastebėjo jas Naujienu ir A. Svilonio rašiniuose. Tad ir ryžosi juos "paprasti" Dirvoje. Jų nusikaltimas, kaip jau anksčiau minėta, kad jis nesiskaito su autorių žurnalistine filosofija, iš jų rašinių ištraukia tokias puses, kurias jis pavadina negatyviomis, jas neigiamai įvertina.

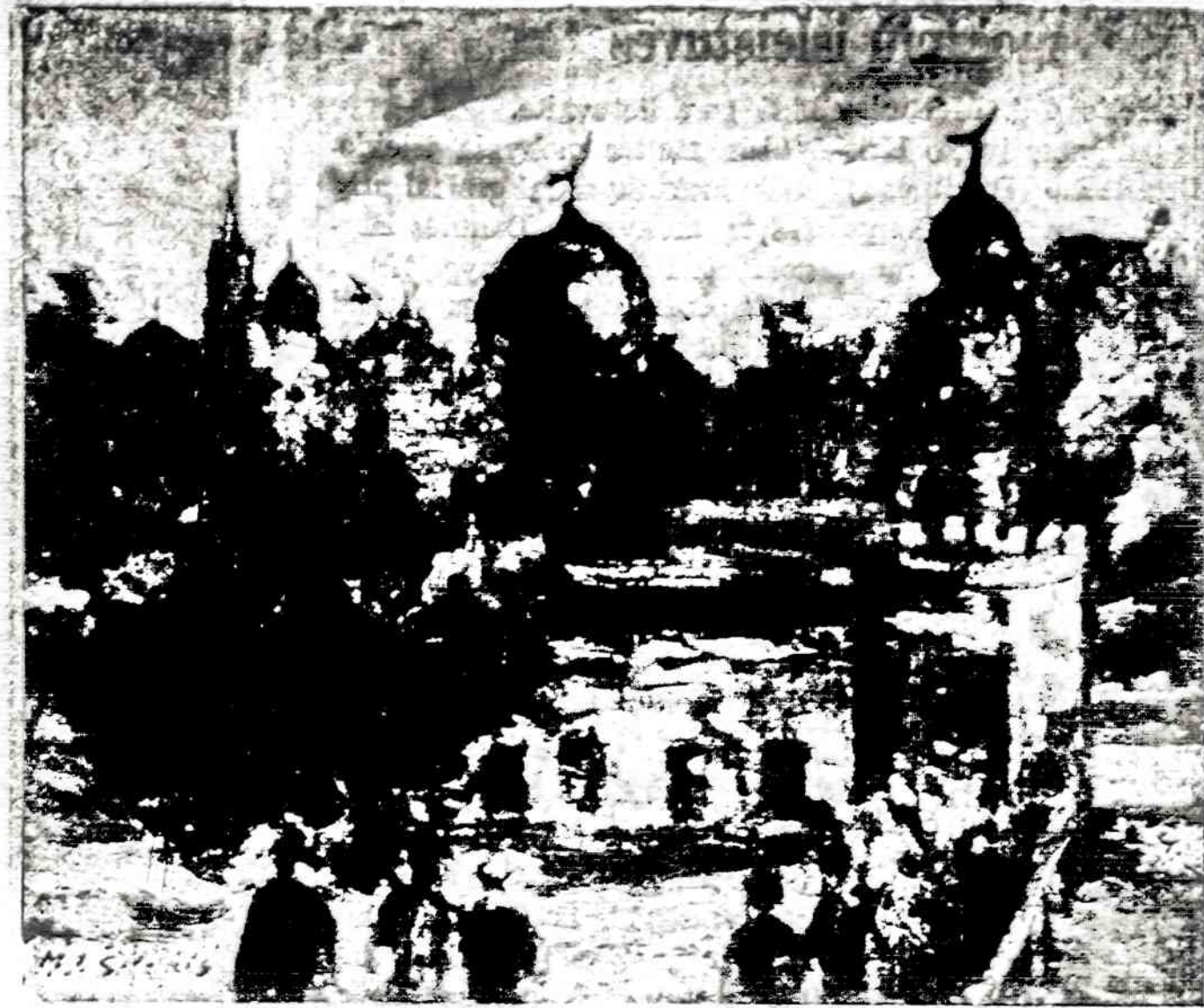
tina. O A. Svilonis rašančius tokius rašinius pavadina net rašiovomis.

Labai gaila, kad šis Dirvos j. skaitytojas nepacitavo nė vienos tokios negatyvios citatos, kurią A. Svilonis pagal savo norą pasirenka ir jas sukritikuoja. Aišku, tada Dirvos skaitytojams būtų aiškiau, apie kokias jis negatyvias rašinių puses kalba. Bet jis to nepadarė. Tat, tenka pačiam Sviloniui jas, kad ir ne visas, paminėti, ir jo paklausti ar jos nepatarnauja okupantui, ir ar privadu dėl jų tylėti. Gal tada ir pačiam skaitytojui bus aišku, kad tokių rašinių autorius pavadinti rašiovomis yra per švelnų. Sakysim, tokie autorių rašiniai, kurie skirti ardyti išeivijos vienybei, kelti nesantaikai, erzeliui. Antai, kaip pavyzdys, PLB-nės pirmininko Kamanto "Pasaulio Lietuvyje", LB-nės oficioze, padarytas pareiškimas, kad Lietuvių Dienose Chicagoje, suvažiuavę demokratiskai būdu išrinkti bendruomenininkai, perims visą mūsų politinių veiksmų veiklą. Arba jų pasisakymai, nukreipti prieš mūsų politinius veiksmus, prieš jų veikėjus, juos niekinant ar tyčiojantis iš jų turimų mandatų. Patarčiau Dirvos skaitytojui pasiskaityti šių metų gegužės "Pasaulio Lietuvyje" Gečio rašinį, kiek jis jame prirašė demagogijos ir cinizmo, nukreipto prieš mūsų laisvinimo veiksmus ir jų veikėjus. Ar tokiais rašiniais nepatarnaujama okupantui? Jei Dirvos skaitytojas A. Sviloniui įrodo, kad tokie rašiniai yra kenksmingi tik okupantui, jis yra pasiryžęs jam pareikšti visą padėką. Pagaliau, ar tai nusikaltimas neigiamai vertinti ir visuomenę įspėti, kad mūsų spaudoje spausdinami tokie rašiniai, kuriuose yra užgriami okupanto atsiųstųjų solistų rengiami koncertai bei rodomi Jaunimo Centre okupanto paruošti filmai? Arba kai išeivijos kultūrininkas ar turistai, nuvykęs okupuoton Lietuvon, giria ten išbujojusią kultūrą, ekonominę pažangą arba dėkoja komunistų partijai? Arba kai iš Amerikos siunčiami lietuvių išeivių vaikai "apsišviesti" kapsukiniuose kursuose? Arba kai paskaitininkas siūlo tartis su okupantu, arba siūloma Lietuvos bylą ginti svetimtųjų biiznio kompanijai? Nejaugi Dirvos skaitytojas jaučia savo sąžinėje graužimą, kodėl A. Svilonis pasisako prieš, ir tai atspausdina spaudoje? Ar tokių rašėjų rašiniai su negatyviomis pusėmis, kaip Dirvos skaitytojas skelbia, nekenkia mūsų vieningai kovai prieš okupantą? Ar jau nepasitaiko mūsų išeivijoje spaudoje ir tokių rašinių su taip jo vadinamomis neigiamomis pusėmis, už kurias okupantas mielai rašėju "užfundytą" gerą piniginę premiją?

Tad noriu paklausti Dirvos j. skaitytoją, ar dėl tokių rašinių nėra reikalo pakelti balsą? Ar tykla dėl jų nebūtų nusikaltimas prieš tuos, kurie šiandien ten veda žūtbūtinę kovą dėl tautos, žodžio ir sąžinės laisvės?

Sunku suprasti, kai tas minėtasai Dirvos skaitytojas aiškina kodėl A. Svilonis už tokius atsiliepimus neptuolamas. Jis aiškina tai dėl pagarbos jo luomui. Be reikalo jis toks "džentelmeniškas". A. Svilonis šiam skaitytojui nori pareikšti, kad jis tokiomis pastabomis sau garbės nesiekia. Jis tokius rašinius praleisti negirdomis laiko nusikaltimu. Kaip lygiai tos pačios minties yra ir jo luomo žmonės, jei būtų tylima dėl to, kai patarnaujama okupantui, kas yra žalinga pavergtai mūsų tautai.

A. Svilonis primena Dirvos j. skaitytojui, kad jis pasitraukė iš Lietuvos ne iš tolo stebėti dviejų frontų peštynes, ne tylėti, o kovoti ir nebijoti pasakyti tiems, kur jie stovi, kai jie savo rašiniais patarnauja okupantui. Taip pat jis lygiai jaučia pareigą kovoti ir su pornografinio šlamšto platinimu lietuviškos išeivijos tarpe, bei su pornografinių eilėraščių "daryba" ir jų spausdinimu

Šileikis

Riverview Parkas (aliejus)

A. PLEŠKYS

VLiko pirm. dr. Kazio Bobelio kalba

(Pasakyta 1983 m. gegužės 29 d. Lietuvių Krikščionių Demokratų Sąjungos konferencijoje, Chicagoje)

(Tęsinys)

Helsinkio aktas ir mūsų išeivijos laisvojo pasaulio politinė arena

Tuo laiku Europos valstybės, Sovietų Sąjunga, jau sutiko derėtis ir vesti pastarumus su Sovietų Sąjunga dėl tolimos Europos politinės, administracinės ir ekonominės formacijos. To išdavoje, eventuali "iškilio" Helsinkio finalinis (užbaigiamasis) aktas. Sovietų Sąjunga būtinai spaudė, kad būtų pasirašyta Europos taikos sutartis, kuri būtų viską užgarrantavusi. Bet Vakarų Europos valstybės, nežinodamos kieno nuopelnas, kuri valstybė daugiausia prie to prisidėjo, manau, kad JAV čia sulaukė pagrindinę rolę, kad pasirašydamos tą aktą, Sovietams jokių užsilaikymų nedavė. Ir kaip tik Sovietai padarė didžiausią savo politinį pralaimėjimą, nes tuo aktu jie suteikė

kiekvienai valstybei, kur aiškiai pasakyta, kad kiekviena valstybė, kiekviena grupė žmonių turi teisę į laisvą nepriklausomą gyvenimą ir savo viduje ir išorėje politinį tvarkymą. Daug kas įvairių srovių atstovų spaudoje, ne vien mūsų, bet ir kitų, tą aktą priėmė kaip išdavimą Sovietų Sąjunga laisvų tautų interesų ir žmonių laisvių. Priešingai, aš manau, kad nuo to etapo 1975 m. rugpjūčio 1 d. prasidėjo nauja mūsų laisvės kovos programa, nes tik per Helsinkio aktą mums jau pavyko įeiti į tarptautines arenas, į tarptautinius forumus, kur mes, remdami savo pareiškimus, galėjome įtiems pademonstruoti, kas vyksta Lietuvoje, kaip ten nėra laisvės, komasi tu Helsinkio aktą susitarimų ir taip toliau. Aš neįsivaizduoju, kaip būtų, jei ne šis aktas, nes tuo reikalu jau anksčiau daug buvo kalbėta.

išeivių lietuvių katalikų spaudoje.

Naivus Dirvos j. skaitytojas, kai jis bando A. Svilonį lyg sugretinti su Tumu Vaižgantu. Tumas buvo Tumas, o Svilonis yra Svilonis. Ir jis niekad neturėjo, ir neturi tokios minties prilygti Tumui, tokią mintį nori jam prisegti tik minėtasai skaitytojas.

Karys mūšio lauke negalvoja būti karo vadu, bet jo mintys sukoncentruotos kaip vieningiau įjungti į kovotojų eiles ir kaip sėkmingiau apginti kraštą, kai jį veržiasi pavergėjas, nešdamas tautai vergijos grandines.

Manau, kad šios mano pastabos Dirvos skaitytojui, kaip paprastai yra sakoma: sapienti sat.

A. Svilonis

Sovietų Sąjunga ir tą aktą žiūrėjo visai kitaip ir savaime aišku, kad didžiausias antikomunistinės grupės JAV jie bandė sukompromituoti ir suniekinoti. Todėl jų agentų r naivių mūšikių rankomis, tas aktas iššaukė daug nesantaikos, nesutarimo ir bėdos mūsų politinėje veikloje. Dar ir šiandien mes išgyvename tos bėdos rezultatus. Net aną dieną skaičiau viename laikraštyje, kur net šiomis dienomis dar rašo, kad Helsinkio aktas buvo tautos išdavimas. Aš norėčiau paklausti tų rašėjų, ką jie darė nuo 1975 m. iki dabar, jei to Helsinkio akto nebūtų? Kokiu dokumentu, kokių pareiškimų galėtume apeliuoti į Vakarų valstybes, kuomi mes galėtume remti mūsų nepripažinimo status quo, kuomi, remdami mes galėtume reikalauti Lietuvos laisvės atstatymo, jei ne punktais, kurie yra paminėti Helsinkio akte, kad kiekviena valstybė turi teisę į savo laisvą apsisprendimą ir nepriklausomybę? Mes tuo remiamės, mes labai gerai žinome 1975 metais, kad Sovietų Sąjunga visus apgaudinėja ir visiems meluoja. Kiekvieną sutartį, kurią ji pasirašo, ji sulaužo. Gerbiamieji ponai ir ponios, mes gi nesame višuma, mes nesame visos Vakarų pasaulis. Mes esame tik maža dalis, kuri išgyveno komunistų vergiją, kurie pažįstame komunistizmą ir žinome koks komunizmas yra ir žinome kaip su juo kovoti. Vakarų valstybės daugumoje to nežino ir tik dabar pradeda pamazu iš to miražo išieiti.

(Bus daugiau)

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

HENRIKAS SINKEVICIUS

KRYŽIUOČIAI

(Tęsinys)

Išgirdus šitą vardą, Zbyškos krūtinėje sudrebėjo širdis ir jis pasiryžo daugiau iš Jendreką ištraukti.

— Žinau! — sušuko. — Girdėjau: tai tas, kurio duktė Danutė buvo kunigaikštienės dvariskė, kol išteikėjo.

Tai pasakęs, pradėjo atidžiai žiūrėti į mozuoro akis, net nekvėpuodamas. Tas gi didžiai nusistebėjęs atsakė:

— Kas jums pasakojo? Ji dar jaunutė. Nors, teisybė, būna, kad ir tokios išteikė, bet Jurandaitė neišteikėjo. Prieš šešias dienas išvykau iš Ciechanovo ir mačiau ją pas kunigaikštienę. Kaip gi jai advente tekėti?

Tai girdėdamas, Zbyška turėjo įtempti savo valią, kad negriebtų mozuorui už kaklo ir nesurikty: "Tegu Dievas tau atlygina už šitą naujieną!" Tačiau susitvardė ir tarė:

— Girdėjau, kad Jurandas ją kam atidavė. — Kunigaikštienė norėjo ją išleisti, ne Jurandas, bet prieš jo valią ir ji nieko nepadarė. Norėjo ją išleisti už vieno riterio Krokuvėje, kuris jai prisiekė ir kurį ji myli.

— Myli ji tą riterį? — sušuko Zbyška.

Jendrekas greitai pažvelgė į jį, nusijuokė ir atsakė:

— Jūs viską žinote, nes taip įkyriai apie ją kentėjau.

— Klausinėjuos apie pažįstamus, pas kuriuos vykstu.

Zbyškos veido iš po šalmo maža buvo matyti, tik akys, nosis ir truputis skruostų, bet už tai nosis ir skruostai buvo taip įraudę, kad linkęs juokauti stiprusis mozuoras atsakė:

— Tur būt, jūsų veidas nuo šalčio paraudo, taip, kaip velykiniai kiaušiniai.

Jaunuolis dar labiau sumišo ir atsakė:

— Tur būt.

Pajudėjo ir kurį laiką jojo tylėdami, tik arkliai prunkstė ir pūtė per šnerves kamuolius garų, ir svetimieji riteriai pradėjo tarp savęs šnabždėti. Paskui Jendrekas paklausė:

— Kaip jūs vadinatės? Nenugirdau.

— Zbyška iš Bogdanieco.

— A, tai jūs! Tas pats, kuris prisiekė Jurando dukteriai?

— Jūs manote, kad aš užsiginsiu? — greitai ir išdidžiai atsakė Zbyška.

— Nėra ir ko! Brangus Dieve, tai jūs tas Zbyška, kuriam mergaitė kaspiniu galvą pridengė! Grįžus iš Krokuvos, visos dvariskės apie nieką kitą ir nekalbėjo, kaip tik apie jus, o ne vienai besiklausiančiai ir ašaros riedėjo per skruostus. Tai dvariskiai džiaugsis, nes ir kunigaikštienė jumis didžiuojasi.

— Dieve, laimink ją ir jus už gerą žinią... Nes, kai man pasakė, kad išteikėjo, aš vos iš-

— Kodėl ji turėjo išteikėti! Geidžiamas daiktas tokia mergaitė, nes ją visas Psychovas palaiko, bet, nors ir daug dvare yra vaikinų, nė vienas į jos akis nežiūrėjo, nes kiekvienas iš jos pasielgimą ir jūsių priešai gerbė. Be to, prie to nebūtų prileidusi ir kunigaikštienė. Tai bus džiaugsmo! Pagal teisybę kartais merginos iš jos pasijuokdavo. Pasakyk jai kuri: "Tavašis riteris nesugrįš", — tai ji kojomis trepsdama tuojau atsauna: "Sugrįš, sugrįš!", nors ne kartą, kai jai pasakydavo, kad bus jau kita vedęs, ji net prieš verkus pridedavo.

Šitie žodžiai Zbyšką sujaudino, bet kartu ji paėmė ir pyktis dėl tokių žmonių kalbų:

— Kas apie mane tokius dalykus kalbėjo, tą dvikovon šauksiu!

— Bet Jendrekas pradėjo juoktis:

— Moterys taip kalbėjo! Jas šauksite? Ką gal veikti su kardu prieš piepalus!

— Zbyška džiaugėsi, kad Dievas jam davė tokią linksmą ir nuoširdų draugą, ir pradėjo jį klausinėti apie Danutę, kunigaikštį Jonušą, kunigaikštienę ir vėl Danutę. Paskui atsiminęs savo priešais, papasakojo Jendrikui, ką girdėjo pakeičiui apie karą — kaip žmonės jam rengiasi, kaip jo diena iš dienos laukia, ir pagaliau paklausė, ar ir Mozorijos kunigaikštijoje panašiai galvojama.

— Bet Jendrekas negalvojo, kad karas būtų taip arti. Žmonės kalba, kad kitaip negali būti, bet jis vieną kartą girdėjo, kaip kartą pats kunigaikštis sakė Mikalojui iš Ilgamiškio, jog kryžiuočiai įtraukė ragus ir, jei tik karalius nenusileistų, net ir pagrobtais Dobrynės žemes atiduotų, nes jo galybės bijo. Arba bent mažiausiai jie būtų tęstų, kol gerai karui pasirengtų.

— Pagaliau, — kalbėjo, — kunigaikštis neseniai į Malburgą buvo nuvykęs, kur, nesant Didžiojo magistro, Didysis maršalka jį priėmė ir rungtynes jo garbei surengė. O dabar pas kunigaikštį svečiuojasi kumturai ir štai — dar net naujų svečių atvyksta.

Ir valandėlę patylėjęs, tęsė toliau:

— Žmonės kalba, kad šitie kryžiuočiai ne be priežasties pas mus ir pas kunigaikštį Ziemovitą Pločkę sėdi. Jie, žinoma, norėtų, kad karo atveju mūsų kunigaikščiai nepadėtų lenkų karaliui, o jiems; o šito nepavykus pasiekti, tai bent kad nuošaliai laikytųsi — bet šito nebus.

— Dievas leis, kad nebus. Kaip gi taip namuose benusėdėtų. Jūsų kunigaikščiai juk yra įsipareigoję Lenkijos karaliai. Nenusėdės — manau.

— Nenusėdėsime, — atsakė Jendrekas.

Zbyška vėl pažvelgė į svetimuosius riterius ir į jų plunksnas:

— Tai ir šitie tuo pačiu reikalu vyksta?

— Broliai vienuoliai gal ir tuo pačiu, kas juos žino?

(Bus daugiau)

VILNIAI

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų lokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-8 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 232-8553
Service 855-4506, Page 06058
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS,
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinimus
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Residencijos telefonas: 448-5548

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33719
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA kortele.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-3996

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parka.
Vedėja — Aldona Deukus
Telef.: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Vlaco laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

SUSIRINKIMŲ PRANEŠIMAI

Lietuvių Moterų Apšvietos draugijos pusmetinis narių susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 11 d., 1 val. popiet, 3808 S. Union Ave. Narės prašomis atsilankyti, nes yra svarbių reikalų aptarti. Bus vaišės.
Rožė Didžiagalvis

MIRĖ DR. JUOZAS TAUTVILA

Dr. Juozas Tautvila mirė trečiadienį, birželio 8 d., po ilgos ligos.
Bus pašarvotas penktadienį, birželio 10 d., Bazono koplyčioje, 6360 Broadway, Merrillville, Indianoj.
Velionis bus laidojamas šeštadienį, birželio 11 d., Chicago lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.
Velionis buvo dainininkės Jūratės Tautvilaitės tėvas.

BERZELIS

Apšvirksnių beržas stovi, šliejas prie tvoros, Tartum sargas šios pakluonės; Pievos atviros.
Bėga lapais žalios dienos, Iš stuoments — sula, Bėga žalsvos mėnesienos Ir kurti tylą.

Bėga vasaros jo šviesios Vetrose, džiaugsme Ir šakas į dangų tiesė Lieknas ir linksmas.

Bet su metais šakos sviro, Pynėsi kasom. Drėko beržo akys tyros Rytmečių rasom.

Gal gegužis į kamieną Paduzgens, pabels. Beržas rankų jau visviena Džiaugsmui nepakels.

Jau pavasaris pabudo, Visur taip smagu! Tik berželiui svyrūnėliui Liūdna, neramu...

APLINK MUS IR MŪSŲ NAMUS

Naudingi patarimai ir įdomūs dalykai

• Kepyklų sąjunga tvirtina, kad šiandien amerikiečiai suvalgo 50% mažiau duonos, negu jie suvalgydavo prieš 15 metų. Dabar amerikiečiai per dieną suvalgo po keturias riekes duonos.

• Supiaustytas svogūnas panaikina dažų ir terpentino kvapą.

• Dvigubai daugiau sulčių galima išspausti iš citrinos, jei ją pamersime 15 minučių į karštą vandenį.

• Dantų tyrinėjimo institutas praneša, kad visi saldumynai kenkia dantims, bet labiausiai kremu pripildyti šokoladiniai pyragaičiai.

• Michigan universiteto studija rodo, kad per 18 metų labai pasikeitė žmonos ir vyro santykiai. 1962 metais buvo paklaustas 1,000 moterų, kas šeimai privalo daryti sprendimus? 66% moterų tą garbę atidavė vyrams, o 1980 metais iš tų pat moterų, tokių buvo tik 28 procentai.

• Paliejus pieną ar grietinę ant baldų, reikia kuo greičiau išgarbinti česnakas. Mažinas, jis kraujospūdį, cholesterolio kiekį kraujyje, apsaugo nuo trombo susidarymo, riebalų nusėdimo arterijų sienelėse. Toks česna-

AR ČESNAKAS VAISTAS? Anglų žurnale "New Scientist" išgarbintas česnakas. Mažinas, jis kraujospūdį, cholesterolio kiekį kraujyje, apsaugo nuo trombo susidarymo, riebalų nusėdimo arterijų sienelėse. Toks česna-

liau pakepti svieste. Paskiau porčiorus, kopūstus, burokėlius supilti į rasalą ir virti pusę valandos. Prieš valgį reikia įpilti porą šaukštų rūgšties grietinės ir gerai sumaišyti. Išėmus mėsą iš rasalo, ją supiaustyti į smotelius ir vėl supilti atgal.

Jeigu jums užteks kantrybės tą viską atlikti, tai barščiai bus tikrai skanūs.

LIETUVIŠKŲ KOTLIETŲ RECEPTAS:

1 svaras maltos jautienos su kiauliena,
2 puodukai tarkuotų bulvių,
1 smulkiai sukapotas svogūnas,

1 kiaušinis,
druskos ir pipirų pagal skonį.
Viską sumaišyti, padaryti kotlietus ir gerai karštuose taukuose apkepti. Tada užpilti pusę puoduko vandens ir lėtai pašauti 20 min. Nuimti ir į likusį sosą galima iplikti porą šaukštų rūgšties grietinės ir užpilti ant kotlietų.

KAPOTOS SILKĖS GAMINIMO BŪDAS

2 silkės, 1½ riekės baltos duonos, 2 šaukštai aliejaus, 1 obuolys, 1 svogūnas, 2 kiaušiniai, miltų, pipirų.

Silkes gerai išmirkyti, nulupti, išimti kaulus, smulkiai sukapoti, sudėti nuspauštą, mirkytą pyragą, smulkiai piaustytą ir aliejuje keptą svogūną, tarkuotą obuolį, kietai virtą kapotą kiaušinių, maltus pipirus. Visą gerai išmaišyti ir tą masę suformuoti žuvies pavidalu. Apibarsyti kietai virtą kapotą kiaušiniu. Pusedubenyje aplink silkę išdėstyti pomidorų, agurkų, ridikėlių griežinėlius ir salotų lapelius.

Magdalena Šulaitienė

SENOVIŠKŲ LIETUVIŲ BŪDAS PARUOSTI SKANIUS BARŠCIUS

Barščių gaminime lietuvis buvo specialistas. Vienas tokių receptų gali būti sekantis. Į verdantį rasalą įdedavo smotuką jautienos. Atskirai virdavo keptą burokėlių ir kopūstų galvėlę, kurią prieš virimą apšildavo karštu vandeniu. Išvirtą kopūstą ir burokus supiaustydavo ir įmėsdavo į rasalą.

Dar galima paimti trejetą pomidorų, supiaustyti juos į dalis, rengiasi pertvarkyti įstatymą, persunkti per "sietelį", kad atskyrus žievę ir grūdėlius, o pas-

BIELIŪNAS

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA

4348 So. California Avenue

Tel. — 523-3572

SOME CHICAGO MOTOR CLUB TIPS ON EXPRESSWAY DRIVING

DON'T CUT IN BETWEEN CARS THAT ARE ALLOWING SAFE FOLLOWING DISTANCES.

YOU'LL RUN INTO TROUBLE IF THERE'S A SUDDEN STOP WHILE YOU'RE FOLLOWING TOO CLOSELY.

IF YOU DRIVE AT THE MINIMUM SPEED STAY IN THE RIGHT LANE.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis 1729 S. Halsted St.
FD. LE. Chicago, IL 60608
(312) 226-1344 24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL 60650

Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue

Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

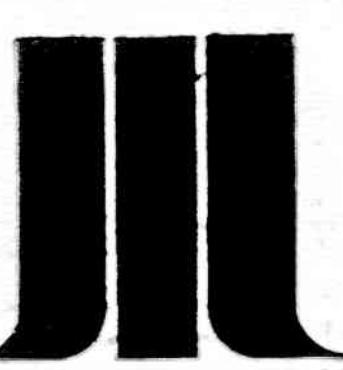
Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAVINGS aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

2657 W. 69th STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION

4040 ARCHER AVENUE
CHICAGO, IL 60632
PHONE 254-4470

For constipation relief tomorrow reach for EX-LAX tonight.

Ex-Lax helps restore your system's own natural rhythm overnight. Gently. Dependably. Try it tonight. You'll like the relief in the morning. Chocolate or pills. Ex-Lax is "The Overnight Wonder."

Read label and follow directions.
© Ex-Lax, Inc., 1982

Chicagos Lietuvių Tarybos baisyjų birželio trėmimų minėjimas

Sekmadienį, birželio 12 d., minėjimas vyks šia tvarka:

- 10:15 val. ryto — vėliavų pakėlimas Marquette Parko parapijos aikštėje.
- 10:30 val. — pamaldos S. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnauja ir pamokslą sako klebonas kun. Antanas Zakarauskas.
- 10 val. — pamaldos Lietuvių Liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko kun. Anas Trakis.

Tuoju po pamaldų, S. M. Marijos Gimimo parapijos salėje vyks akademija. Kalbės Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė. Meninę dalį išpildys Alice Stephens studijos lietuvių trio: Aldona Buntinaitė, Gražina Stauskas ir Elizabeth Steponavičiūtė; joms akompanuos Nijolė Kupstaitė.

Lietuvių visuomenė ir organizacijos kviečiamos gausiai dalyvauti. Organizacijos vėliavų pakėlime ir pamaldose dalyvauja su savo vėliavomis.

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBA

Danija nepripažįsta Pabaltijo valstybių aneksavimo

"Laisvės Radijo" lietuviškoji laida pranešė apie Danijos vyriausybės patvirtinimą, kad ji nepripažįsta Pabaltijo aneksavimo. Danų socialdemokratų partijos organas Aktuel (1982. XII.23) žiniomis, laikraščio bendradarbis kreipėsi į užsienio reikalų ministeriją, prašydamas žinių apie pasklidusius gandus, kad Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje siaučianti snukio ir nagų epidemija. Danų užsienio reikalų ministerijos atstovas atsakė, kad tų gaudų neįmanoma oficialiai patvirtinti, ir pareiškė:

"Mes niekada nepripažinome šių trijų šalių prijungimo prie Sovietų Sąjungos. Dėl tos priežasties negalim užklausti Maskvos dėl gaudų, kurie liečia šiuos tris kraštus. Nors tai labai nepatogu, šiuo atveju politinis pozicijoms mums daug svarbesnis". Užsienio reikalų ministerija todėl pasinaudojo netiesioginiais informacijų šaltiniais. Aktuel bendradarbis savo straipsnyje kritikavo tarybinės

propagandos teiginį, kad trys Pabaltijo valstybės laisvai prisijungusios prie Sovietų Sąjungos. Jis rašo:

"Danijos ir kitų Vakarų šalių nuomone, 1940 metų rinkimai (Pabaltijo šalyse) visiškai neatitiko to, kas vadinama demokratiniu žaidimu. Štai kodėl šios trys mažosios valstybės ir toliau tebėra žymimos Danijos užsienio reikalų ministerijos žemėlapyje".

Danijos užsienio reikalų ministras Uffe Ellemann Jensen pareiškė: "Tai tiesa, kad mes nenorime dėl Pabaltijo kraštų rašyti rusams. Nenorime, kad jie iš mūsų gautų bet kokį raštą, kurį galėtų aiškinti kaip tų trijų mažų šalių aneksijos pripažinimą". (E. L.)

Ryšys su dirbančiais amerikiečių spaudoje

Amerikos Lietuvių Taryba sukuria kartoteką lietuvių, kurie dirba amerikiečių spaudoje,

radijuje ir televizijoje. ALTO informacijos vedėjas pasiūlė jiems laisvą, primindamas, kad darytų pastangų padėti jiems prieinamose komunikacijos priemonėse kalinamam JAV piliečiui Vytautui Skuodžiui ir dr. Algirdui Statkevičiui, kurie tėvai buvo imigrantai į Ameriką. Lietuviams, dirbantiems amerikiečių komunikacijos priemonėse, ALTO informacija pasiūlė duoti žinių įvairiais Lietuvos lietuvišiais klausimais. Ypač šilto atsipiešimo ALTO susilaukė iš "The Washington Post" dirbančios Jūratės Končius.

TRUMPAI

— Šiomis dienomis dr. Leonas Šulas, Pittsburgho universiteto ligoninėje dirbęs kaip urologas, atvyko į Chicago ir sėkmingai padarė savo tėvui operaciją. Dabar tėvas Pranas sveiksta rūpestingoje žmonos Magdalenos priežiūroje.

— 1983 m. Chicagos Lietuvių Festivalis bus šeštadienį, birželio 25 d., 69-toj gatvėj (Lithuanian Plaza Court). Norintiems dalyvauti, vietų dar yra. Dėl informacijos ir registracijos prašom kuo greičiausiai kreiptis į Zigmą ar Daną Mikužius, tel. (312) 436-0769 po 5 val. popiet. Naujų registracijų nebus galima priimti po birželio 17 d.

— SLA 134-tos Moterų kuopos susirinkimas įvyks šeštadienį, birželio 11 d., 12 val., Great America Savings (buv. Chicago Savings), 6201 S. Western Ave. Visos narės kviečiamos dalyvauti.

— Venezuelos Lietuvių draugija šaukia pusmetinį susirinkimą šaulių salėje ateinančią sekmadienį, birželio 12 d., 1 val. po pietų. Narių dalyvavimas būtinas.

Akcija prieš Sovietų pašto skriaudas

Kongresmanas Benjamin Gil-

man imasi akcijos prieš Sovietų Sąjungos daromas kliūtis įteikti laiškus asmenims, esantiems už geležinės uždangos. Jam labai svarbu surinkti kuo daugiau faktų, dokumentų. Visi, kurių registruoti ar kitokie laišukai, siuntiniai nebūvo įteikti Sovietų kontroleje gyvenantiems asmenims, prašomi skubiai pranešti tam kongresmanui adresu: The Honorable Benjamin A. Gilman, House of Representatives, Washington, DC 20515. Jam reikia kuo daugiau dokumentuotos medžiagos, kad galėtų būti daromas spaudimas į Sovietų Sąjungą laikytis pastų konvencijos. Tokią dokumentą medžiagą galima siųsti ir į ALTO centrinę būstinę, 2606 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Ji bus perduota kongresmeniui. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas dr. K. Šidlauskas kongresmanui Benjamin A. Gilman nusiuntė padėkos laišką už iniciatyvą taip svarbiame reikale.

— Michael Foot neturėjo pinigų platesnei rinkiminei kampanijai.

BRIGHTON PARKO LIETUVIŲ MUGĖ

Įvyks šeštadienį, liepos 2 d., nuo 12 val. iki vienuoliktos val. ryšium su II Pasaulio Lietuvių Dienomis. Vietla: pievoje tarp Western Ave. ir Bulvarų, nuo 43 iki 45 gatvių. Dalyvaus įvairios lietuviškos organizacijos su meno ir rankdarbių išstatymais, liet. valgiais ir atsi-gaivinimais, muzika, policijos ir gaisrininkų pasirodymais ir t.t.

Vyr. organizatorius — Vitalius Uta. Dėl smulkesnių informacijų, dienos metu skambinti 767-0600, vakarais — 847-0664.

— Prezidentas Reaganas sukvietė į Baltuosius Rūmus valdžios pareigūnus, išvedė sodan ir juos informavo apie vykstančius pasitarimus Ženevoje branduoliniams ginklams apriboti.

— Kremliaus cenzoriai sustabdo visus laiškus, siunčiamus Rusijos žydams.

REAL ESTATE

Home, Land — Pardavimai
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS
DEL VISU INFORMACIJŲ KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI

VISŲ RČIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6529 So. Kedzie Ave. — 778-2235

KAM MOKĖTI NUOMĄ?
GERIAU SKOLA.

Gražus mūrinis, 5 kamb., 2 mieg. rūsys ir aukšta pastogė. Garažas. 30 pėdų sklypas. 71-ma ir Francis-co, Nebrangus.

2 butų medinis — 5 ir 4 kamb. Didelė pastogė. Garažas. Arti mokyklų. Brighton Parke. \$35.000. Mažas įmokėjimas, savininko paskola.

ŠIMAITIS REALTY
INSURANCE — INCOME TAX
2951 W. 63rd St.
Tel.: 436-7878

OPEN HOUSE

SEKMADIENĮ, BIRŽELIO 12, nuo 1 iki 5 val. popiet, 7332 S. Sacramento 1 miegami, 1 1/4 vonios, įrengtas rūsys. 2 mašinų garažas. Prašo \$58.900.

Tel. 778-8231

Taip pat parodoma susitarus.

OPEN HOUSE

Sunday — 12 to 4
3859 West 66th St.
3 bedrooms, 2 car garage, full basement. 60's.

MISCELLANEOUS
Įvairūs dalykai

ASTROLOGIJĄ IR KORTŲ
SKAITYMAS — Astrological
Tarot Card Readings
\$10
ELEONORA JAKSTAS
4104 S. Archer Ave.
Tel. 523-3685 (Pr.)

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna na Naujienų administracijoje

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

TRAMINIC SYRUP
OR
TRAMINIC-12 TABLETS
FOR ALLERGY RELIEF
THAT'S NOTHING TO
SNEEZE AT

© 1982 Dorney Laboratories, Division of
Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68501

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI

Turliu Chicagos miesto laide. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmėčiui automobilio
Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiamie ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS

Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5990

M. ŠIMKUS

Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių išskvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

Homeowners Insurance
Good service/Good price
F. Zapolis, Agent
3208 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
60642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company
Home Office: Bloomington, Illinois

Advokatas

GINTARAS P. ČEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PIRKITE JAV TAUPYMO DONUS

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJOS

autorius,
paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicagos lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai. Kaina \$15.
Persiuntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Naujai pasirodžiusi

DR. ANTANO RUKŠOS

619 puslapių, kietų viršelių knyga

KOVOS DĖL LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS

Lietuvių-lenkų santykiai ir kovų pradžia
Vardynas ir trumpa angliška santrauka

KAINA — \$17. (Persiuntimui pridėti \$1)
Siųsti čekį:

Naujienos, 1739 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608

JAU ATSPAUDINTA

J. KLAUSEIKIO KNYGA

BRONIO RAILOS NUSIBASTYMAI

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,

2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdiškai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdami \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 S. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608